

УДК 352(477)

Красюк Н. С. аспірант спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

Науковий керівник: Маматова Т. В. д.держ.упр., професор, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування

(Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» м. Дніпро, Україна)

МІЖНАРОДНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ ФОРУМ: ПІДТРИМКА СТІЙКОСТІ Й СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

У листопаді 2024 року в Києві відбувся третій «Діалог високого рівня для України» (3rd ITF High-Level Dialogue for Ukraine) у межах Міжнародного транспортного форуму (International Transport Forum, ITF/МТФ), участь у якому взяли представники понад 20 держав, Європейської комісії та міжнародних фінансових організацій [1]. Метою міжнародного заходу було вироблення практичних рішень задля підтримки України у процесах відновлення та подальшого розвитку транспортної інфраструктури.

У виступі під час відкриття заходу Прем'єр-міністр України Д. Шмигаль окреслив масштаби втрат інфраструктури України за час повномасштабного вторгнення за оцінкою Світового банку – майже 500 млрд. доларів США. Він також підкреслив, що «перед Україною стоїть важливе завдання – швидко відновити пошкоджену росіянами транспортну інфраструктуру, продовжувати вдосконалювати та розширювати наші логістичні можливості, та покращити умови перевезення пасажирів» [1]. Віцепрем'єр-міністром з відновлення України – Міністром розвитку громад і територій О. Кулебою було також визначено два ключові виклики у сфері розвитку транспорту: швидко реагувати на всі руйнування, що спричиняє держава-агресор; прискорення процесів інтеграції в європейську транспортну систему із дотриманням всіх стандартів Європейського Союзу.

Міжнародний транспортний форум при Організації економічного співробітництва та розвитку – це міжурядова організація, до якої входять 69 країн-членів. МТФ діє як аналітичний центр з питань транспортної політики та організовує щорічний саміт міністрів транспорту. МТФ є єдиною глобальною організацією, яка охоплює у власній діяльності, дослідженнях і впливах всі види транспорту. Адміністративно МТФ інтегрована з Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР / Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD), але політично є автономною. МТФ працює над транспортною політикою, яка покращує життя людей. Місія МТФ – сприяти більш глибокому розумінню ролі транспорту в економічному зростанні, екологічній стійкості та соціальній інтеграції, а також підвищувати суспільний резонанс транспортної політики [2].

МТФ організовує глобальний діалог для покращення транспорту і виступає як платформа для обговорення і попереднього узгодження політичних питань щодо всіх видів транспорту, об'єднуючи зусилля для досягнення спільної мети – підтримка сталого розвитку транспорту та транспортної інфраструктури. Експерти МТФ аналізують тенденції, поширюють знання і сприяють комунікації між особами, які приймають рішення в галузі транспорту, і громадянським суспільством. Щорічний саміт МТФ є найбільшою в світі зустріччю міністрів транспорту і провідною глобальною платформою для діалогу з питань транспортної політики [2].

У грудні 2023 року було створено Групу спільних інтересів з питань транспорту в Україні (Common Interest Group for Transport in Ukraine, SIG4U), яка реалізує механізм, ініційований урядами країн-членів МТФ Канади, Литви, Швеції та України з метою допомоги Україні відновити зруйновані війною транспортні системи та розвивати нові

міжнародні торговельні зв'язки. SIG4U координує підтримку нагальних потреб України в матеріальних ресурсах, пов'язаних з транспортом, і надає аналітичну підтримку для довгострокового відновлення транспортних зв'язків України. Секретаріат МФТ координує діяльність SIG4U та надає аналітичну підтримку [3].

Для вирішення короткострокових потреб SIG4U діє як платформа для обміну інформацією про транспортні та інфраструктурні потреби, визначені українським урядом як невідкладні, наприклад, негайний ремонт, заміна матеріалів або інші дії для забезпечення функціонування та безпеки транспортних систем України. У сфері аналітичної підтримки SIG4U ініціює проведення аналітичних оглядів щодо різних типів транспорту та сфер транспортного сектору України з метою є надання українському уряду рекомендацій щодо формування політики та стратегічних планів розвитку інфраструктури, включаючи визначення основних транспортних коридорів та інфраструктури для з'єднання України з її майбутніми торговельними партнерами.

Генеральний секретар Міжнародного транспортного форуму Я. Т. Кім у листопаді 2024 року в Києві акцентував на тому, що в умовах, коли «залізниця пошкоджена, повітряний простір закритий, є порушення логістичних шляхів, ми маємо думати про майбутнє та будувати стійку систему нової інфраструктури, яка буде готова до викликів майбутнього. Маємо напрацювати механізми у транспортній відбудові, які будуть працювати. Транспортний форум готовий підтримувати цю роботу» [1].

Серед заходів «Діалогу високого рівня для України» у межах Міжнародного транспортного форуму було проведено два круглих столи за напрямками формування нової транспортної інфраструктури України та визначення ключових потреб і пріоритетних проектів підтримки й розвитку української транспортної інфраструктури. Було запропоновано створити спеціальний Фонд для підтримки нагальних потреб України в галузі транспорту. Пропозиція внесена з боку Швеції, яка зробить у цей Фонд перший внесок у розмірі 8 млн. шведських крон.

За результатами обговорень під час «Діалогу високого рівня для України» у межах Міжнародного транспортного форуму було ухвалено спільну заяву країнами учасницями [4]. Цей документ має забезпечити більш ефективне спрямування підтримки з боку країн-учасниць, заохотити міжнародні фінансові організації, уряди країн та компанії приватного сектору збільшити обсяги інвестицій у реконструкцію сфери транспорту та транспортної інфраструктури України. Підкреслено, що інтеграція «зелених» і цифрових технологій у зусилля України з реконструкції матиме вирішальне значення для побудови перспективної та сталої транспортної системи. Необхідно також спрямувати значні зусилля на посилення узгодженості нормативної бази України із законодавством і стандартами ЄС, тим самим прискорюючи прогрес країни на її європейському шляху.

Перелік посилань

1. Відбудова транспортної мережі та сталої сучасної інфраструктури: у межах Міжнародного транспортного форуму відбувся Діалог високого рівня для України. Міністерство інфраструктури України : веб-сайт. 30.11.2024. URL: <https://mtu.gov.ua/news/36164.html>.

2. About ITF. *International Transport Forum: web-site*. 2025. URL: <https://www.itf-oecd.org/about-itf>.

3. Common Interest Group for Transport in Ukraine. *International Transport Forum: web-site*. 2025. URL: <https://www.itf-oecd.org/common-interest-group-transport-ukraine>.

4. Joint Statement of Austria, Belgium, Canada, Croatia, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Japan, Lithuania, the Netherlands, Norway, Poland, Sweden, Switzerland, Ukraine, United Kingdom, United States. Memorialized in Kyiv, Ukraine, 29.11.2024. URL: <https://drive.google.com/file/d/1yhx7SCjGnhjhfk5k3dTguD6fvy8eX24/view>.